

Nro 21.

A' FELS. R. TSASZARNAK ÉS A. KIRALYNAK
KEGYELMES ENGEDELMÉBŐL.

*Költ Bétsben Martiusnak 13-dik napján 1795.
esztendőben.*

B E T S.

Olasz Országok mostani környülállásaihoz ké-
hest szükségesnek itilte a' Fels. Császár ott lé-
vő hadi népének számát egynehány ezer emberrel
meg szaporítani, és annak fő kórmányát, újlag
B. *Devins* hadi Tármasterre bizni. Gr. *Canto d'*
Yrles Generál Majórt, F. M. Leutinántságra emel-
te, 's egyzersmind a' Mantuai esösségnek kór-
mányozójává tette Ő Felsége, az ottan meghalá-
lozott *Schmidtfeld* F. M. Leutinant helyébe. —
Szorgos dolgai miatt lehetetlen vólt Fels. Urunk-
nak, a' Palatinatusi V. Fejedelemnek, és *Mária*
Leopoldina Austriai és Maylandi fő hertzeg asz-

szonynak, a' múlt Febr. 15 ik napján tartatott menyegzőjén meg jelenni. Ez a' szép ifjú Választó Fejedelemné jegybe 30 ezer aranyat, egy milliómot érő Brilliantokat, esztendőnként 90 ezer játék és tő pénzt, 's ugyan annyi özvegyi pensiót nyert Felséges férjétől.

Az el múlt Augustusban itten el fogattatott, 's az óltától fogva szüntelen fogságban űlt hazaáruló bűnösök között három ellen, úgymint, *Hackel János, Gotthardi Ferentz, és Troll Ferentz Xavér* ellen ki mondatott a' végső ítélet. — Az első ide való polgár, kereskedő és kotzkás, hazájához 's fejedelméhez mutatott hiveségtelensége miatt minden polgári jussaitól meg fosztatott, jószága confiskáltatott, három nap egymás után, tegnap kezdvén, közönséges gyalázatos teátrumra állítatott, illetén igik lévén a' melyére függesztetett táblátskára írva: *Wegen Theilnahme an dem Landesverretherey, az az, a' Haza árulásban való részese sülése miatt.* Végtére 30 esztendőig tartó súlyos rabságra fog küldtetni. A' második *Gotthardi Ferentz*, Cs. Kir. hivatalos, minden titulusától, fizetésétől meg fosztatott, jószága confiskáltatott, és egészségtelenségéhez alkalmaztatott 35 esztendeig való fogságra ítéltetett — A' harmadik *Troll Ferentz Xavér* hasonlóképen Cs. K. hivatalos viselő ember, a' kinek kötelessége vala a' Status és polgár Társainak bátorságára vigyázni, de ő ellenkezőt mivel, mindazáltal nem találtatott olly nagy bűnösnek, mint a' két elsőbb, nemesiségétől, 's hivatalyától meg fosztatott, és öt esztendeig tartó kemény tömlötzre ítéltetett. — A' két utolsóbb nem állott a' gyalázatos széken.

Hadi Környülállások.

A' *Gr. Kalkreuth* Generál Leutinant vezérlése alatt lévő, 's Westfália felé marsirozó Prussus seregek, *Limburgban* kapott királyi parantsolatra meg állapodtak, mellyből sokan azt jövendölik, hogy a' Prussiai király és Párisi Convent

közt békesség lészzen. Ezt ugyan senki is bizonyosan nem tudhattya, annyit mindazáltal bizonyitnak a' Berlini levelek is, hogy *Henrik Kir.* hertzeg éjjel nappal munkában vagyon; hogy a' múlt *Febr.* 17-ikén *Formey* úr, a' Basileában lévő Prufsziai követségnek titoknokja oda, t. i. Berlinbe érkezett, és hogy azóltától fogva nagyobb reménység vagyon a' békességhez, mint vólt annakelőtte — Néhai *B. Goltz* Generál Leutinant helyett *B. Hardenberg* Status minister fog a' Basileai békességet munkálódó congressusba menni.

Westfaliának *Lingen* nevű városából írják *Febr.* 19 ikén, hogy mind jobban jobban közelitnek oda a' Frantziák; hogy az előtt való napon a' *Bentheimi* Grófságban *Neuenhausban* egy Fr. trombirás lett, és egy levelet vitt volna oda, mellynek veleje mi lett légyen, nem tudatik. Harmad nappal az előtt nagy ágyú harsogás hallatott, de még akkor senki sem tudta, hol, és kik között vólt. — *Westfáliából* vettük még azt a' hirt is, hogy a' Groningai tartományba visszamentek az Anglusok, és magát *Groninga* városát is fel adatni kívánták, hozzá tévén ezt a' fenyegetést, hogyha magát fel nem adándja, rakásra fogják azt lövöldözni.

A' Klivia hertzogségben felettébb nagy hadi sartzolást viznek végbe a' Frantziák. Maga Klivia várasa 36000, *Calcar* 8000; *Grithausen* 6000, és az oda való apacza kiasztrom 2000 hollandus forintból álló hadi sartzott fizettek — Úgy hallatik, hogy a' Hollandus patriótáknak szemeiről is lassan lassan le húl a' Fr. szabadságnak vakító homálya, már is észre kezdik venni, hogy rosz úton indútnak el, és hogy imitt amott le is vágják már a' szabadságnak keserű gyümölcstöt termő fáját.

A' mint a' hadi készülétek mutattyák, *Wesel* városának ostromoltatása által fog a' jövő tavaszi táborozás el kezderni, mellynek el vétele ál-

tal a' Westfáliai Pruszsziai tartományokba utat nyithatnának magoknak a' Frantziák. Azok az Anglus hadi foglyok, a' kik Hollandiába el fogattak, mintegy 600-an, Frantzia Országba küldettek rabságra. — Mindenek azt jövendölik, hogy ha tavaszig békesség nem lesz, mind a' két részről nagy erővel fognak a' hadakozó felek egymás ellen a' jövő nyáron hadakozni, és hogy igen sok emberi vér fog ki ontatni. Azon 120 kereskedő Hollandus hajókat, a' melyek a' napkeleti Indiáról vissza tértek, mind el fogta *Howe* Anglus admirális, 's Londonba küldötte. Ez által felettébb meg fognak károsittatni a' Hollandus kereskedők.

A' *Tuloni* ki kötő helyben ki készült, és *Korsika* ellen rendeltetett flotta 15 linea hajóból, 16 fregattából, és egynéhány száz eleséges 's bagáziás hajóból áll. A' *Fiorenzoi* kikötő helyben lévő Angliai flotta, nem régiben sokat szenvedett a' tengeri szélveszek miatt. Ennek a' flottának sints kevesebb ereje, és ha egymásra találhatnak bukkanni, el kerülhetetlenül véres tengeri viadal lesz közöttök. Hogyha meg verettetnek a' Brittusok, könnyű lesz a' Frantziáknak a' *Korsikai* szigetbe be menni, holott még most is sok titkos barátjaik találtatnak, a' kik nyilván ugyan semmit mivelni nem mérészlenek, de titkon mindent el követnek a' *Brittusoknak* onnan lejendő küszöböltetésekre. Úgy hallatik, hogy a' Nápolyi király az Angliai flotta segítségére akarja tengeri hadi erejét küldeni. Nem is ártana.

Moguntzia környékére sok Fr. seregek parantsoltattak marsirozni, minekutánna a' Gróf *Clerfayt* hadi Tármaster kórmánya alatt lévő Cs. K. ármádia oda ment volna. Kétség kívül tartanak ökemek a' gyanú pertől. Azomban úgy folynak a' hírek, hogy a' jövő tavasszal ostrom alá akarják Moguntziát szorítani, tartasuk meg, ha *Clerfayt* engedi, de ő sem fogja a' kezeit öszve kaptsolni — A' töllök hozzánk által szökött katonák azt beszéllik, hogy felettébb sok Frantziák

hóltak meg a' Rénus mellett a' múlt télen, és hogy még most is két három száz hólt test is fekszik a' tsurökben egy rakáson, nem lehetvén azoknak a' földnek fagya miatt sirokat ásni.

Moguntziából iratik *Feb.* 26 ikán, hogy mi-nekutánna a' Rénus jege apródonként el omlott vólta, ismét fel állítatott a' hajókon álló hid, úgy hogy már most szabadon lehet a' nevezett folyó viznek túlsó partyára menni, 's onnan által jönni. Az előtt harmad nappal, estéli 9 órakor a' patrollérozó Frantziákra bukkanván *Breczenheim* mellett vigyázó vitézeink, 3 lovas vadászt ölvé aprítottak, lovaikat pedig, és egy vadászt fogságba ejtették. Még mostan is szüntelen jönnek seregeinkhez a' szökevény Frantzia katonák, a' kik egyenlőképen erőssitik hogy a' múlt télen 30 ezer embernél többet vesztettek el Moguntzia környékén.

Noha az egész északi Fr. ármádia a' Frigyes Belgiomi tartományokban kvártélyozik; még is mindazáltal sem annak számát és erejét, sem feltett tzéllyaikat ki nem lehet tanulni, annyira tudják azt a' Fr. Generálisok titkolni. Most már *Osnabrückben* vagyon az Anglus seregeknek fő kvártélyok, ott vagyon fő vezérek is *Gr. Walvoden* lovas Generál. — Mind az *Osnabrücki* magistrátus, mind a' Hannoverai Státusok protestáltak a' Artésiai Grófnak ottan lévő mulatása ellen, félvén attól, hogyha talám oda találnának a' Frantziák menni, bolzfút állanának magokért. Ez az oka, hogy onnan *Pyrmontba* ment a' nevezett Fr. királyi hertzeg.

Hollandia.

Egész Európának szemei Hollandiára vagynak mostan függesztetve, és nyughatatlansággal kívánnya látni, minémű kimenetele fog lenni, az ott hirtelen kezdődött, de egész tsendességgel végbe ment revolutiónak. Kétség kívül a' Batavusok is nem most kezdetiék azt főzni, hanem tartván

az Orániai ház barátitól, de kiváltképen annak hatalmas atyafiától, a' Pruszfiai királytól, nem mérészlették azt előbb, mint most ki találni. Hogy ez a' nem reménylett nagy változás illy tsendesen végbe ment, azt leg inkább a' Batavusok phlegmájának, és gondolkozása módjának kell tulajdonítani, a' kik természetesen többet gondolnak, mint beszélnek, a' kik minekelőtte valamit ki nyilatkoztatnának, jól meg szokták azt előre rágni.

A' Hollandiai tartománynak mostani képviselői, azt végzették *Febr. 15* ikén, hogy a' Bétsi, Berlini, és Londoni udvarok előtt jelentsék ki ottan mulató követjeik a' Frigyes Belgiomban végbe ment revolutiót, és környülállásokat, és azt is, hogy ő hatalmasságok, valamint eddig, úgy ennekutánna is szép egyességben akarjanak velek lenni; de e' mellett azt is, hogy a' Batavusoknak másoktól való nem függését tökéletesen meg esmérte a' Frantzia respublika; különösen pedig adják a' *Londoni* és *Berlini* udvaroknak tudtokra, hogy a' Hollandiai Karoknak és Rendeknek, azon garantirozásokra, sponsiójokra, az az, jól állásokra, mellyet 1788 ik éltendőben, az úgy nevezett *constitutióra* adtanak, többé szükségek nintsen.

Az Admirálisnak vizsgálására ki küldetett Commissió arról tudósította a' nemzeti képviselőket, hogy a' respublika hajóinak Mártziusnál tovább való eleségek nintsen; hogy nemtsak semmi kész pénz nem találtatott annak kasszájában, hanem hogy még a' múlt éltendőre is sokkal maradt adós; hogy igen rosszul gazdálkodtak annak előbbi gondviselői, méltók vólnának a' törvénybe való idéztetésre, és hogyha ezekre támaszkodott vólna a' respublika, minden coloniákban lévő Hollandusoknak vagy éhen kellett vólna meg halni, vagy az Anglusokhoz pártolni.

A' Hollandiában lévő Fr. nemzeti biztosok, következő tikkelyekből álló parantsolatot hirdettek ki: 1.) Minden Fr. respublika ellen hada-

kozó hatalmasságoknak, nemzetségeknak, kereskedőknek, Fr. emigránsoknak, papoknak, szerzeteseknek fekvő, avagy ingó 's ingatlan jószágaik, portékáig, hajóik pénzek, foglaltassanak el a' Fr. respublika számára. 2.) Valakinél az illetén jószágok, vagy le vagynak tétetve, vagy o'lyaténoknak adóssak, 8 nap alatt jelentsék bé azon kerületben való magistrátusnál, a' mellyben laknak. A' ki ezt mivelni el múlttya, két annyit fizet, mint a' mennyit ki nyilatkoztatni el múltott — a' ki pedig bé jelenti, a' bé jelentett jószágnak egy negyed részét fogja jutalomúl nyerni. 3.) Az egész Hollandiai respublikában egy közönséges Agenst kell ki rendelni, a' ki előtt az illetén jószágok bé jelentessenek, és a' ki azokról jó rendelést tegyen. 4.) Semmi vexel, az az, váltó leveleket el venni, avagy költsön pénzt adni nem lészzen szabad azoknak a' fejedelmeknek, a' kik a' Fr. respublika ellen hadakoznak, a' ki ellenkezőt mivelénd, minden pénzét el veszti. — 5.) Semmi Fr. polgári és katona Agenseknek nem lészzen szabad a' Frigyes Belgiomi Státusokhoz tartozó jószágokat lemarasztani, a' ki ellenkezőkép cselekezik, vagy hivatallyától meg fosztatik, vagy fogságba vettetik. 4.) Kérni kell a' Hollandiai mostani nemzeti képviselőket, hogy mindennütt tétessék ezen végzéseket közönségesé.

A' vólt nagy *Pensionair* Van den Spiegel és *Bentink* urak Febr. 5 ikén tulajdon házaikban meg fogattatván, az úgy nevezett *Castellaneyi* tömlötzbe küldettek. — A' Petersburgi, Berlini, Dániai, Svéciai, Amérikai, Lengyel, Bádeni, és Meklenburgi követek, Febr. 15 ikén hoszszas conferentziát tartottak a' Hollandiai nemzeti képviselőknek mostani előülőjével *Paulussal*. Ezek a' Hollandiai nemzeti képviselők minden 1787 ik esztendőktől fogva, hazájokból ki költözött, és patriota Batavusok ellen hozatott ítélet tételt, számkivettetést és több hasonló végzéseket és rendeleteket el töröltek. — Továbba azt végzették, hogy senkinek szabad ne legyen a' Hágai mosta-

ni Karoknak írott meg egyezése nélkül hazájából ki költözni; a' ki mivel, minden jószága vetessen kótya vetyére, maga pedig a' környülállásokhoz képest, halállal büntetessen meg.

A' következett napon, u. m. *Febr.* 6-dikán ismét gyűlést tartottak Hágában a' Hollandiai tartománynak mostani képviselői, 's ezeket végzették *a*). Adják okát a' napkeleti Indiai kereskedő Társaságnak igazgatói, miért mulattak Angliában olly sokáig, az Indiából vissza tért hat kereskedő hajók? *7*.) Semmi némű szin alatt ne fizessen semmit is a' Hollandiai tartomány részéről a' fő kormány szék, sem magának a' helytartó fejedelemnek, sem feleségének, sem az örökös hertzegnek, sem ennek feleségének, és gyermekeinek, sem a' Brunsvigiai hertzegnek, akár fizetés, akár ajándék legyen az. — Semmit ne fizessen többé a' helytartó udvari tselédeknek, orvosának 's a' t. c.) Adattasson ugyan meg *Kinsbergen* Admirálnak a' kivánt szolgálatból való elbocsátás, olly fel tétellel mindazáltal, hogy valamikor kivántatni fog, elő álljon a' számadásra, és ki ne mennyen a' respublika földéről. *d*.) Minden tartomány adja bé hadi erejének valóságos státusát. *e*.) Küldetessenek biztosok Londonba, az ottan le tartóztatott Indiai kereskedő hajóknak vissza kívánására. *f*.) Tudakoztassanak meg a' helytartó fejedelmet és familiáját Angliába vitt, de már onnan vissza tért hajósok, mi történt útjukban? micsoda személyek, és jószágok voltak hajóikon? ki vezette őket oda? *g*.) Mivel a' helytartó fejedelem kints tartójának vallás tétele szerént, minden kész pénzt ládákra rakott, 's magával Londonba vitt a' helytartó fejedelem, következésképen semmi fizetést nem lehet a' Fr. nemzeti képviselőknek azon kaszszából fizetni: tehát minden ingó és ingatlan jószagai a' helytartó fejedelemnek tétessenek requisitió alá, minden írásai, és documentumai petsételtessenek el, és tétessenek őrizet alá. Ezen gyűlésben olvastott fel, az a' könyörgésnek formája is, mellyet

imádkozni fognak ennekutánna a' Hollandiai népnek képviselői, e' pedig így vagon: „*Minden teremtéseknek jóltévő attya! Mivel polgár társaiknak hozzánk való bizodalma, az emberiség öröke való jussainak fenn tartására, mellyeket szent akaratomnak tökéletes meg sértődése nélkül meg törni nem lehet, bennünket öszve gyűjtött: szivbéli buzgósággal kérünk tégedet, világosítsd meg elméinket, hogy így hivatalunkhoz illendő hívséggel, minden igazságtalan fel tételeknek meg vetésével, meg esmérhessük az azokból folyó valóságos kötelességeket, és egyedül a' nemzetnek közönséges javát, és boldogságát munkálkodhassuk — Amen!*

A' Leydai fő iskolában tanuló ifjúság deputátusokat küldött a' Hágában lévő nemzeti képviselőkhöz, a' kik a' küldöknök képében sok szerentsét kívántak az emberiség jussainak helyre állításához, és azt kérték, hogy azon fő iskola továbbá is hagyattasson meg előbbeni valóságában. — Továbbá, azt is jelentették, hogy azon fő iskola igazgatójának, biráinak, és a' tanuló ifjúságnak engedtetett adásban és vevésben való különös privilegiummal, mint a' nép szabadságával, és egyenlőségével ellenkezővel ők többé élni nem akarnak, hanem egy formán fizetni a' több polgár társaikkal. Ez a' követség felettébb tettzett a' Hollandiai nemzeti képviselőknek, és mingyárt azt végzették, hogy a' Leydai fő iskola, ennekutánna tartománybéli fő iskolának neveztesen; hogy a' mennyire a' környülállások engedik, változások ne tétessenek abban, és hogy *Lestevenon, Paulus, és Hahn* polgárok legyenek annak mostani fő gondviselőivé.

Pichegrü Fr. Generál javaslására, azt végzették a' nemzeti képviselők, hogy a' Hollandiai Státusoknak ármádiaja, és marinája az az, hajó serege, ennekutánna azon három színű kokárdával és hajó vitorlakkal éllyenek ennekutánna, a' mellyeket nyertenek vala a' Hollandiai Státusok *III. Henrik* Frantzia királytól. — Azok ellen a' Hollandiai lakosok ellen, a' kik a' Fr. ármádiá-

nak oda lett bé menetelektől fogva sokféle módon bocszontották a' Hollandiai katonákat, mint a' helytartó Fejedelemnek hiveit, panaszt tett *Pichegru* Generál a' Hollandiai nemzeti képviselők elő-ülője *Paulus* előtt, és meg mondotta, hogy ő az illetén lakosokat a' közönséges tsendesség meg háborítóinak lenni tartya, és meg is fogja büntettni.

Az *Utrecht*i tartománynak mostani képviselői, azt hirdettették ki a' múlt *Febr.* 6 ikán, hogy valamiképen a' Hollandiai tartományban, úgy az *Utrecht*iben is meg esmérik a' népnek felsőségét, minden eddig viselt hivatallyaitól, és méltóságától meg fosztatotnak lenni tartják a' helytartó fejedelmet, minden nemességet, nemessi jussokat, vadászatra és halászatra adatott privilegiumokat el törtenek, a' régi szabadságot vissza helyhez-teszik, a' régi constitutióinak kötele alól a' lakosokat fel óldozzák, végtére, hogy a' patrioták ellen ez előtt 8 és 9 elztendőkkel hozatott sentenziát semmivé teszik; hogy a' templomokban fel függesztetett nemesi czémerek, két nap alatt mindenütt vétessenek le.

A' Fr. assignatákra nézve következő rendelkezéseket tettek a' Hágai nemzeti képviselők: 1.) Minden aprólékkal kereskedő kalmárok, avagy mások is, a' kiknek jussok vagyon valamit kívánni a' katonáktól, kötelesek lesznek egy livrát érő assignátát, avagy Fr. papiros pénzt, 9 Hollandiai *Sousban*, el venni (Egy Fr. livra tészen 23 krajtzárt. 1. Hollandiai *Sous* avagy *Stüber* pedig 2 kr. és 1 's $\frac{3}{2}$ német pénzt, avagy denart); de csak egyedül a' Fr. katonáktól, és a' Fr. ármádiához tartozóktól. 2.) Minden eshető tsalárdtságnak el távoztatására, minden nap jelentsék bé a' kalmárok a' magistrátusnál, mennyi assignátát vettek azon napon bé, a' mellyek minden héten egyszer, vagy kéz pénzel, vagy obligációban ki fognak fizettetni. 3.) A' kik ezt nem miveléndik, és az ez eránt tett rendelkezéseket meg rontják, egy harmad részét el vesztik. 4.) 10 livr

ránál többet érőt senki se adjon a' Fr. katonának egyszerre, azt is úgy, ha írott engedelmé lészzen hadi tisztyétől, a' melly irást annakutánna az assignatákkal együtt által kell adni a' municipalitásnak. 5.) A' Fr. tiszteknek többet érőt is szabad ugyan adni, de úgy ha írott engedelme lészzen hadi előjáróiktól.

Továbbá halálos büntetés alatt meg tiltották a' már pénzé veretett és nem veretett aranynak és ezüstnek idegen tartományokba való ki vitést. Mindazáltal ki vétettek ezen kemény büntetés alól. 1.) A' Balticum tengerbe, nevezetesen Dániába, Svéciába, a' N. Birodalomba, és más helységekbe kereskedők, holott kész pénzei kell nékiek fizetni. Hanem így is kötelesek a' magistrátusnak meg jelenteni, és kézességet állítani, hogy a' ki küldetendő pénz, portékákban fog a' respublikában vissza menni. 2.) A' magistrátus határozza meg, mennyi kész pénzt vigyen magával a' respublikának tartományaikból ki utazni akaró. 1.) Még az idegenek is kötelesek legyenek a' végső városokban lévő magistrátusoknak meg jelenteni, hogy ők csak annyi pénzt visznek ki magokkal, a' mennyi úti költségeikre kívántatik.

Olasz Ország.

A' Nápolyi uraság igen vigan töltötte el az el múlt farsangot, tsak nem minden ott lévő Európai ministerek gazdag vendégséget és bált adtanak. Leg fényesebbet adott a' Cs. K. követ *Gr. Eszterházy Ferentz*, a' most ott mulató *Eszterházy Miklós* hertzeg kedvéért, éjjeli 11 órákor végződött el a' tántz, és mindgyárt akkor, felnyilván egy igen tágas palotának ajtai, 300 fogás eledelű terített asztal láttatott abban, mellyről igen vigan ettek és ittak a' vendégek. — Vatso-ra után ismét a' tántzhoz fogtak, és egész viratig mulatták magokat.

Nem igaz, hogy a' Touloni kikötő helyben ki készült Fr. flotta onnan már ki repült volna, még is ott vagyon; de nem azért mintha erősebb volna annál a' *Hotham* Admirál kormányja alatt lévő Britanniai flotta; hanem inkább azért, mivel, az ott lévő Fr. nemzeti biztos *Salicetti*, és *St. Andrée* Generál haza árulásban tapasztaltattak, és már Párisba is küldettek, hogy az Olasz Országi és Alpesi Fr. ármádiáknál uralkodott nyavalyák, *Scherer* Generálnak oda lett menetele után meg szüntek volna; sőt azt beszélik a' Genuai levelek hogy most is 12000 embernél több fekszik imitt amott az ispotályokban, és hogy sokkal több a' meg hóltaknak, mint a' meggyógyultaknak száma. Tsudálni lehet, hogy tsupán csak a' Frantzia katonaság, és nem a' lakosok közt uralkodnak azok a' veszedelmes nyavalyák, mellyből azt lehet ki hozni, hogy azok a' múlt őszi és téli tábori strapátziáknak következtelése. A' kevésbe veszedelmes betegek hajókra rakatnak, 's a' Marsiliai ispotályokba vitetnek által.

A' Sárdinai király 60000 emberből álló ármádiát akar a' jövő tavaszszal a' Márs piatzára ki állítani, mellynek fizetésére és táplálására, a' Sz. Pápának meg egyezésével bizonyos papi jószágokat vetett zálogba, 30 millió forintba. — Az egyesült Austriai és Sárdinai ármádiánál is sok beteg ember vagyon; de még sins annyi, mint a' Frantziáknál. Ha igaz, a' mit *Allessandriából* irnak, a' *Riviera* környékén cantonirozó Fr. katonáknak száma immár 25000, a' *Boghetta* körül fekvőknek pedig 18000 emberre megy a' száma. — Azon tudósítás szerént, mind a' két Fr. ármádiának fel tétele abba határozódik meg, hogy *Colli Cs. K.* Feldmarsal Leutinánt seregeit hátúl foghassák. 's egészlen el szakaszthassák Lombardiától. — Önnön magoknak a' Genuaiaknak sem tettzik a' Frantziáknak ottan való szaporodások, attól tartván, hogy végtére is hatalmok alá fogják azon respublikát vetni.

Lengyel Ország.

Reppin Orosz hertzeg, illendő készüléteket tétetett *Grodnában Stanislaus* Lengyel királynak ottan való tsendes lakására — Némellyek azt mondják, hogy hóltig ott fogna maradni és lakni. — Hogyha pedig Petersburgba menni fog, nem más fel tételből miveli azt, hanem hogy azt a' szerentsétlen koronát, a' mellyre soha sem vágyott, soha nem is kereste, az Orosz Császárné kezébe le tegye. Mások úgy gondolkoznak, hogy nem fog Pétersburgba menni, ne hogy alkalmatosságot szolgáltasson hazafiainak arra, mintha ő volna valóságos oka Lengyel Ország mostani szerentsétlenségének, mintha önnön maga titkon meg egygyezett volna az Orosz és Pruszsziai Fejedelmekkel hazájának fel daraboltatásában. — Sokan fájlalják ennek a' másként okos, de szerentsétlen fejedelemnek szánakozásra méltó sorsát — fájlalják, hogy illy formán kellett nékie országlását el végzeni. — Jusson eszünkbe, mit nem szenvedett ez a' fejedelem királyságának első szempillantásától fogva, a' *Baari* conföderáció alatt, a' midőn tsudálatossan menekedett meg a' *Pulavszky* vért szomjúzó kezeitől. — Azóltától fogva, mind jobban jobban kissebbedett tekintete, végtére számba sem vették őtet hatalmasabb hazafiai. — Az el múlt 1791 ik esztendőben tartatott Warsóviai Ország gyűlésben, a' mellyben t. i. az az új constitutió készítettett, melly per indirectum, Lengyel Ország mostani veszedelmére alkalmatosságot szolgáltatót, azon iparkodtak rokonai, nevezetessen a' *Czartoryski* hertzegi ház, hogy néki nagyobb hatalmat és tekintetet szerezhesse nek; hogy éppen olly hatalmat adjanak nékie mind a' polgári, mind a' hadi dolgokban, mint vólt a' múlt században *Sigmond* Lengyel királynak; hogy ő tölle fügjenek minden rangú, és méltóságú tisztek; hogy ő indíthasson hadat, ő tsinálhasson békességet a' Lengyel Statusoknak meg egygyezések nélkül; egy szóval, hogy királyi nevet viselő semmiből szabados monarchát tehes-

senek belőle; de éppen ellenkezőképen jött ki a' dolog, héjjába valóvá tétetett rokonainak igyekezetek, a' kik az utolsó revolútióban, sem egyik, sem másik részre nem hajlottak, hanem tsendesen éltek hazájoknak zürzavari közt, az idegen tartományokban. — *Stanislaus* királynak adósságai, mintegy 20 millió Lengyel forintra, az az 1 millió Rh. forintra mennek, mellyeknek ki írására *Lasienski* nevű mulató palotáját mutatta ki. — *Lemberg*ből írják, hogy minden Európai külső hatalmasságoknak követtyei *Grodno*ban fognak öszve gyűlleni, Lengyel Ország dolgainak végső meghatározására — Oda indút vólt *Suwarow* Orosz Feldmarsal is, hanem útjában olly parantsolatot vett Fejedelem aszszonyától, hogy mindgyárt térjen vissza *Warsóviába*. — Mind a' Lengyel, mind a' Török Országi levelek egyenlőképen bizonyittyák, hogy rettentő hadi készületeket tétet a' fényes porta mind a' szárazon, mind a' vizén, és hogy ki tanúlván azt mások által, hogy a' Petersburgi udvar alattomban egygyütt értelőeg legyen a' Móidvai, és Havasalföldi Görögökkel, hadat akar az ellen indítani a' jövő tavaszszal.

Magyar Ország.

Igen szépen fel találta magát az el múlt *Karátsoni* innepben egy *Szatymár* Vármegyei paraszt, a' ki egy rokon aszszonyával el indulván egyik helységből a' másikba gyalog, az iszonyú nagy hó fergeteg miatt annyira elfaradt, és a' nagy hideg miatt, úgy el gyengült az aszszony, hogy noha egy puska lövésnél töllök tovább nem vólt az a' falu, a' hová igyekeztenek, még is lehetetlen vólt ötet tovább vinni. Gondolkozik a' szegény férfi, mit mivellyen az aszszonynal, ott haggyá é magát addig, mig a' faluba szánért bé menne, vagy ne? kapja széllyel túrja a' nagy havat, oda rakja tzeletzuáját, le fekteti az aszszont, maga is mellé fekszik, 's ugyan ottan töltötték el mindketten a' holzsú éjtzakát, még is életben 's egés-

ségben meg maradtak, noha szüntelenül esett rájuk a' hó. Más nap azt beszélt a' férfi, hogy még csak a' lábak sem fázott meg a' nagy hó alatt. Nem kételkedünk Izavaiban, mivel a' mint a' természeti tudományt értők jól tudják, a' hol a' testnek porusain ki menő gőzölgések széllyel nem szállanak, hanem meg maradnak, ottan melegnek kell lenni. — A' gyenge nyúlatskák a' legkeményebb télben is épségben maradnak hóból tsinált házatskáikban.

Az el múlt Januáriusban, Győr Vármegyének *Szabad hegy* nevű falujából egy aszszony Győr városába akarván bé menni, a' nagy hidegben elbadgyat, a' majorokon túl egy árokba dült, 's ott meg is fagyott. — Más nap reggel, ugyan *Szabad hegyről*, Győrbe ment aszszonyok, a' meg fagyott aszszonyra találván, holt testét fel vették, 's bé vivén a' leg szélső major házban, a' fűt kályha mellé tettek, holott meg melegedvén a' meg fagyott test, meg elevenedett a' szegény aszszony, és még most is életben, 's egészségben van.

Elegyes Tudósítások.

Kétféle módon akarta a' Párisi Convent a' Málthai vitézi rendnek nagy mesterét *Rohán* herceget a' maga pártjára húzni. *Elsőben* el akarta *Korsikát* Máltával tserélni; de erre tellyességgel nem állott a' nevezett nagy mester. — *Másodszor* Szabad bé menetelt kívánt engedtetni a' Fr. hajóknak a' Málthai kikötő helybe, azt ígervén néki, hogy a' Fr. revolúció által azon vitézi rendnek okoztatott kárt kész pénzel fogja ki fizetni. Erre még eddig semmi választ nem adott a' nagy mester, nem is adhat a' szövetséges fejedelmeknek nagy meg sértődések nélkül. — A' sz. *Domokos* és *Gvadelupe* szigeteit vissza nyerték a' Frantziák a' Brittusoktól. — Az Anglusokhoz tartozott Sz. *Lucia* szigetében való fekete emberek el pártolván a' Brittusoktól, a' Frantzia respublika óltalma alá vetették magokat. — *Kur.*

landidban 16 ikán fog a' közönséges gyűlés kezdődni, 's abban azon tartománynak Orosz Birodalommal lejendő öszve kaptasoltatása meg határozatai. — Azon portraitban lévő gyémántok, a' mellyet *Suwarow* fő vezérnek küldött a' Fels. Császár, 70 ezer rubelre betsültetnek — Az előbbi isteni tiszteletnek módja vizsgálva szereztetett Fr. Országban, és már most mindenütt szabadosan ismét szolgáltathatnak a' papok. A' vasárnapok helyett rendeltetett *decas*, az az, tized napi innep még most sem férhet a' lakosok fejekbe, és mivel a' publicumnak nagyobb része ellene vagyon, nem soká fog a' Párisi Convent a' Gregoriánium Kalendáriumnak vizsgálva adásától idegenkedni. — Néhai *Roberspiernek* papirossait, mellyekből igen sokat lehet Európának politikájáról tanulni, közönséges költségen ki nyomtattatni parantsolta.

* * *

A' kik ezen folyó fél esztendőnek kezdetében a' Magy. Kurirt magoknak küldetni kívánták, 's annak taksáját rövid idő alatt fel küldeni ígérték, de szavaikat még ekkorig sem tellyesítették, kéretnek általam alázatossan, ne halaszszák továbbra ígértéknek bé tellyesítését. Reményilem, nem fognak velem úgy bánni, mint sokan bántak az el múlt fél esztendőben, a' kik hasonlóképen meg ígérték a' M. Kurirnak fel küldetését, de kéz akartva egészen el felejtkeztek arról, és szokások szerént egyszer egyik, mászor másik, harmadszor harmadik M. Újság írókkal küldetnek magoknak újságot, 's végtére egyiknek sem fizetnek. Ezeknek neveik nállam jegyzésben vagynak, és ha betsülleteknek nem kedveznék világossan ki irnám. A' kik tehát ezen folyó fél esztendőre meg nem küldötték a' taksát, hogyha jövő hólnapnak közepéig fel nem küldik, ki irom a' co-pertáiknak numerusaikat, ne hogy azzal mentsek magokat, mint már velem történt, hogy egészen el felejtkeztek annak meg küldéséről, 's ha akorra meg nem küldik, én sem küldöm nekik tovább újságaimat.